

ปลูกมะนาว ในกระถาง

- ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของการปลูกมะนาวในกระถาง
- การตอนกิ่งมะนาว
- การย้ายปลูกลงกระถาง

เทคนิคการบังคับมะนาวให้ออกผลนอกฤดูอย่างง่าย

โดย อาจารย์ประเวศ แสงเพชร

นักวิชาการเกษตร (อดีตข้าราชการ) กรมวิชาการเกษตร

หากพูดถึงเรื่องมะนาวคราใด ทำให้นึกถึงกลิ่นและรสชาติ
ที่เย้ายวนใจ ชวนให้น้ำลายสอทุกครั้งไป

มะนาวนอกจากเป็นตัวเพิ่มรสชาติให้อาหารอร่อยจัดจ้านแล้ว ยังมี
ประโยชน์ทางยาอีกนานัปการ แต่พออย่างเข้าเดือนเมษายนทีไร จะรู้สึก
ปวดใจทุกครั้ง เพราะราคามะนาวยั้บขึ้นไปถึงลูกละ 7-8 บาท ในบางช่วงอาจ
สูงถึงลูกละ 10 บาทเลยทีเดียว

มีคำถามเสมอว่า

“คนอาศัยอยู่ในหมู่บ้านจัดสรรมีพื้นที่น้อยขอยากจะปลูก
มะนาวไว้บริโภคพอให้ชื่นหัวใจได้บ้างจะทำได้หรือไม่”

คำตอบคือ

“ได้ครับ ถ้ารู้วิธี”

ปัจจัยสำคัญ

ที่นำไปสู่ความสำเร็จ

ของการปลูกมะนาวในกระถาง

การเลือก สายพันธุ์ ที่เหมาะสม

พันธุ์มะนาวที่ใช้ปลูกในกระถางได้ดีที่สุดคือ พิจิตร 1 หรือที่ทั่วไปนิยมเรียกว่า แป้นพิจิตร มะนาวพันธุ์นี้เป็นลูกผสมระหว่าง ต้นแม่พันธุ์แม่น้ำโขงกับต้นพ่อพันธุ์มะนาวน้ำหอม ทำการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร (ชื่อเดิมคือ ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร) เขตที่ 2 จังหวัดพิจิตร ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 และได้รับการรับรองพันธุ์เมื่อ พ.ศ. 2548

ลักษณะประจำพันธุ์ของ
มะนาวพันธุ์พิจิตร 1 จะ
ออกดอกเป็นพวง

ลักษณะประจำพันธุ์ของ มะนาวพันธุ์พิจิตร 1

การเจริญเติบโตเป็นลักษณะแตกกิ่งก้านแผ่ออกด้านข้างของลำต้น เมื่ออายุ 4 ปี มีความสูงประมาณ 2 เมตร มีหนามแหลม ใบสีเขียวเข้ม ติดผลเป็นกลุ่มรูปร่างทรงกลมแป้นเล็กน้อย ผลโตเต็มที่ มีขนาดเฉลี่ยเส้นผ่านศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร สูงในแนวตั้ง 4.7 เซนติเมตร เปลือกหนา 2.4 มิลลิเมตร ผลสีเขียวอมเหลือง กลิ่นหอม น้ำมะนาวมีสีขาว มีอายุเก็บเกี่ยวผลผลิต 5-6 เดือนหลังออกดอก และให้น้ำมะนาวเฉลี่ย 20.5 ซีซีต่อผล

ลักษณะเด่น

มีความสามารถต้านทานโรคแคงเกอร์หรือโรคสีน้ำตาลดีมาก ให้ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 794 กิโลกรัมต่อไร่ที่ไร่ระยะปลูก 2x2 เมตร น้ำหนักผลเฉลี่ย 67 กรัมต่อผล นอกจากนี้ยังมีระบบรากที่แข็งแรง ให้ผลตกและมีขนาดใหญ่ ขั้วเหนียวไม่หลุดร่วง และที่สำคัญคือสามารถบังคับให้ออกผลนอกฤดูได้ง่ายด้วย

ข้อดี

หากเก็บเกี่ยวหลังออกดอกเพียง 4 เดือน เปลือกจะหนา น้ำน้อย มีเมล็ดมาก ให้เก็บเกี่ยว 5-6 เดือน หลังออกดอกแล้วปัญหาข้างต้นจะหมดไป

เมื่ออายุ 5 เดือน หลังออกดอก เมล็ดจะลีบ เนื้อจะมากขึ้นและเปลือกจะบางลง

มะนาวพันธุ์พิจิตร 1 ถ้าหากไว้ผลจำนวนมากเนื้อผลจะมีขนาดใหญ่มาก

ดินดี

มีชัยไปกว่าครึ่ง

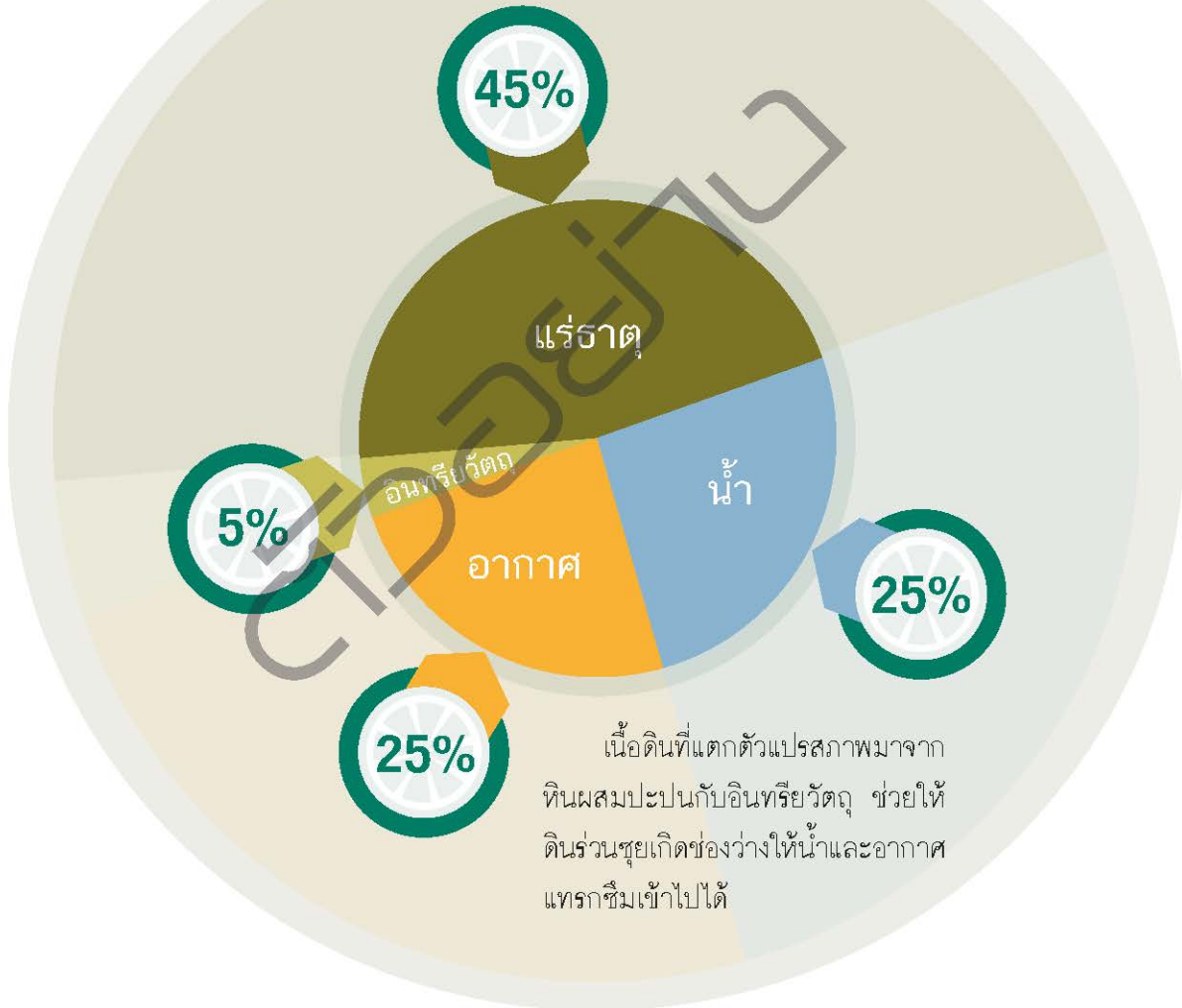
ดินมีบทบาทสำคัญคือเป็นที่อยู่อาศัยและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของรากต้นไม้ไม่ให้ล้มหรือหักโค่นลง อีกทั้งยังเป็นแหล่งกักเก็บธาตุอาหารชนิดต่าง ๆ ไว้ และพร้อมจะปลดปล่อยให้รากต้นไม้นำไปใช้ประโยชน์ได้ทุกเมื่อ

ดินดี

ต้องมียุคประกอบ 4 ส่วน ได้แก่

เนื้อดินที่แตกตัวแปรสภาพมาจากหินผสมปะปนกับอินทรีย์วัตถุ ช่วยให้ดินร่วนซุยเกิดช่องว่างให้น้ำและอากาศแทรกซึมเข้าไปได้

ดินที่ใช้ปลูกมะนาวต้องเตรียมให้ดีเช่นเดียวกับไม้ยืนต้นชนิดอื่นๆ ยิ่งในกรณีปลูกในกระถาง ดินต้องสะอาด ร่วนซุย และเก็บความชื้นได้พอเหมาะ

ดินถุงและกาบมะพร้าวสับขนาดเล็กมีจำหน่ายตามร้านขายต้นไม้ทั่วไป

กรณีผู้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล หาดินปลูกได้ยากจำเป็นต้องซื้อดินถุง จึงต้องปรุงดินให้โปร่งและร่วนซุยเสียก่อน แม้ว่ามะนาวจะเป็นไม้ชอบน้ำก็ตามแต่ต้องระวังอย่าให้น้ำขังและวิธีคือผสมดินถุงกับกาบมะพร้าวสับขนาดเล็ก อัตรา 3 : 1 คลุกเคล้าให้เข้ากัน เติมปุ๋ยคอกเก่าเล็กน้อย ท่านที่อยู่ในต่างจังหวัดจะใช้วัสดุอื่นๆ เพิ่มเติมลงไปก็ได้ ให้ถือหลักว่าดินต้องร่วนซุยและสะอาดจึงจะปลูกมะนาวได้ดี

แสงแดด

ก็สำคัญ

มะนาวเป็นไม้ที่ชอบแสงแดดจ้า อย่างน้อยต้องได้รับแสง 4-6 ชั่วโมงต่อวัน แสงแดดมีบทบาทสำคัญในการสังเคราะห์แสง นักวิทยาศาสตร์ได้พิสูจน์แล้ว พบว่ามวลของต้นไม้ 70% ได้มาจากก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่มีอยู่ในอากาศด้วยการสังเคราะห์แสงดังกล่าว

ในเดือนเมษายนของทุกปีจะมีอากาศร้อนจัด จึงจำเป็นต้องพรางแสงให้กับต้นมะนาวบ้าง หากปลูกไว้จำนวนน้อย ให้ใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ครอบทั้งต้น แล้วใช้แมกซ์หรือเครื่องเย็บกระดาษเย็บติดไว้กับกิ่งหรือใบต้นมะนาว ในกรณีปลูกไว้หลายกระถางให้พรางแสงด้วยสแลนสีดำ ทั้งไว้จนกว่าอากาศร้อนจะผ่านไป จึงนำวัสดุที่คลุมไว้ออกให้กลับคืนสู่สภาพปกติ

ถ้าปลูกไว้หลายกระถางให้พรางแสงด้วยสแลนสีดำ

ถ้าปลูกจำนวนน้อยให้ใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ครอบทั้งต้น

ISBN 978-616-527-987-1

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558 โดยสำนักพิมพ์เอ็มไอเอส
ห้ามนำส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ไปลอกเลียนแบบ ทำสำเนา ถ่ายเอกสาร หรือนำไปเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต
และเครือข่ายต่างๆ ไม่ว่าจะในรูปแบบใดๆ นอกจากนี้ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากทางสำนักพิมพ์เท่านั้น
ชื่อผลิตภัณฑ์และเครื่องหมายการค้าต่างๆ ที่อ้างถึงเป็นของบริษัทนั้นๆ

บรรณาธิการบริหาร ชิตพงษ์ ภัทรวรุณี

ผู้เขียน ประเวศ แสงเพชร

ประสานงานฝ่ายผลิต ปวีณา ไตรเวทย์

ศิลปกรรม ศิริมกรา วัชรเดชะสุวรรณ

พิสูจน์อักษร วาญุ แสงภู

ประสานงานสื่อสิ่งพิมพ์ วาญุ แสงภู

ฝ่ายการตลาด วราลี สิทธิจินตวงศ์

พิมพ์ที่ บริษัท พิมพ์ดี จำกัด | ผู้พิมพ์/ผู้โฆษณา เสริม พิมพ์ดี

จัดพิมพ์โดย บริษัท สำนักพิมพ์เอ็มไอเอส จำกัด

213/3 ซอยพัฒนาการ 1 (สาธุประดิษฐ์ 34 แยก 6) แขวงบางโพงพาง

เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120

โทรศัพท์ 0-2294-8777 (สายอัตโนมัติ) โทรสาร 0-2294-8787 www.MISbook.com

จัดจำหน่ายโดย บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260

โทรศัพท์ 0-2739-8000 โทรสาร 0-2739-8609 www.se-ed.com

หากหนังสือเล่มนี้ผลิตไม่ได้มาตรฐาน อาทิ หน้ากระดาษสลับกัน หน้าชำรุดหน้าขาดหาย สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบ
เปลี่ยนให้ใหม่ โดยส่งมาเปลี่ยนตามที่อยู่ด้านบนหรือ ติดต่อสำนักพิมพ์เอ็มไอเอส โทรศัพท์ 0-2294-8777
(สายอัตโนมัติ)

กรณีต้องการสั่งซื้อจำนวนมาก กรุณาติดต่อฝ่ายการตลาด สำนักพิมพ์เอ็มไอเอส

โทรศัพท์ 0-2294-8777 เมื่อรับส่วนลดพิเศษ

Follow me

MIS Book Store

misbook

ปลูกมะนาว ในกระถาง

อาจารย์ประเวศ แสงเพชร

แนะนำการปลูกมะนาวในกระถาง
โดย อาจารย์ประเวศ แสงเพชร

ผู้คิดค้นและพัฒนา โดยนำหลักวิชาการและประสบการณ์จากการ
เข้าร่วมเสวนาเรื่องมะนาวจากหลายเวที มาจัดสัดส่วนของ
ปัจจัยการผลิตให้เหมาะสม ตั้งแต่พันธุ์ ดินปลูก น้ำ
แสงแดด รวมถึงการควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช
โดยใช้เวลาในการวิจัย 7 ปี จึงประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรม

ISBN 978-616-527-987-1

9 786165 279871
ปกหนา : พิมพ์และการเกษตร 125-

ช่องทางในการติดต่อและรับข่าวสารจากสำนักพิมพ์มิสบุ๊ค

 MIS BOOK Store   MISbook

 0-2294-8777